گزارش

فرماندهان نظامی:

نیروهای مسلح دست به ماشه هستند

سردار ابوالفضل شکارچی، سخنگوی ارشد نیروهای مسلح در گفت‌وگویی درباره آخرین تحولات میدانی و سیاسی، منطقه و آمریکا، اظهار کرد: «تحولات سیاسی و انتخاباتی ایالات متحده آمریکا و شکست‌های پی در پی دولت ترامپ و هم حزبی‌های او در عرصه‌های مختلف، بیش از آنکه معلول نوسانات سطحی سیاست داخلی این کشور باشد، بازتابی از یک واقعیت بزرگ‌تر و غیرقابل انکار است؛ یعنی شکست در برابر اراده ایران مقتدر؛ شکست دکترین تجاوز، ترور و فشار حداکثری و راهبردهای بی‌خاصیت نظامی واشنگتن در برابر اقتدار بازدارنده، شکننده و اراده آهنین رهبری، ملت و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران که امروز بر هیچ تحلیلگر منصفی پوشیده نیست.» سردار شکارچی ادامه داد: «سیاست‌های خصمانه سران آمریکا علیه ایران، ناکامی‌های پی در پی در جهان و بویژه در منطقه غرب آسیا، فروریختن هیمنه پوشالی ناوگان و تجهیزات نظامی آمریکای متجاوز و به بن‌بست رسیدن تهدیدات آن کشور، پایه‌های قدرت توخالی کاخ سفید را به لرزه درآورده است.» سخنگوی ارشد نیروهای مسلح در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به اینکه ترامپ و همفکران بی‌خرد، تندرو و تروریست او برای نابودی ایران سربلند و متمدن وارد میدان شده بودند، افزود: «اما در چرخشی معکوس، خود قربانی فرسایش راهبردی، بحران‌های عمیق داخلی و شکست‌های تحمیل شده از سوی نیروهای مسلح سرافراز ایران و محور مقاومت شدند.»

سردار شکارچی گفت: «این شکست راهبردی سند زنده‌ای بر این حقیقت است که معادلات قدرت جهان هرگز به سود سلطه‌گران رقم نمی‌خورد.»

سخنگوی ارشد نیروهای مسلح تأکید کرد: «هر قدرتی در برابر صخره مستحکم و استوار و اراده الهی و پولادین ایران اسلامی صف‌آرایی کند، سرانجامی جز سقوط و اضمحلال در افکار عمومی جهان نخواهد داشت.»

در همین حال، سردار علی بلالی مشاور فرمانده نیروی هوافضای سپاه، در گفت‌وگویی با بیان اینکه ذخایر تسلیحاتی لازم جهت دفاع از کشور برای سال‌ها تأمین است، گفت: «نیروهای مسلح آماده و دست به ماشه هستند و اگر دشمن دست از پا خطا کند، پاسخ ایران ویرانگر و شدید خواهد بود.»

به گفته سردار بلالی، همچنین امکانات بسیار زیادی از دشمن به دست ما رسیده و ما در حال مهندسی معکوس آنها هستیم.

مشاور فرمانده نیروی هوافضای سپاه تصریح کرد: «نیروهای مسلح آماده و دست به ماشه هستند و در صورت خطای دشمن، پاسخ خواهند داد. اگر دشمن دست از پا خطا کند، پاسخ ایران ویرانگر و شدید خواهد بود.»

انفجار ۳ نفتکش متخلف در تنگه هرمز

نیروی دریایی سپاه پاسداران، روز گذشته از انفجار سه نفتکش متخلف در مسیر غیر مجاز تنگه هرمز خبر داد.

این نیرو در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «از ساعات ابتدایی بامداد امروز(روز یکشنبه)، سه فروند نفتکش متخلف در مسیر غیر مجاز تنگه هرمز دچار انفجار و آتش‌سوزی شدید شده و دود حاصل از آتش‌سوزی این نفتکش‌ها آسمان تنگه هرمز را فرا گرفته است.»

در ادامه این اطلاعیه آمده است: «این نفتکش‌ها به‌دلیل خاموش نمودن سامانه‌های ناوبری و شناسایی خود و شرارت ارتش قاچاقچی و متجاوز آمریکا در آتش در حال سوختن هستند.»

نیروی دریایی سپاه یادآور شد: «مقررات ایرانی تنگه هرمز بارها به همه کشتی‌ها اعلام شده و سرپیچی شناورها از این مقررات وهمراهی با ارتش قاچاقچی آمریکا برای عبور از مسیرهای غیر مجاز تنگه هرمز سرنوشتی جز این نخواهند داشت.»

رئیس جمهوری با حضور در یکی از مساجد تهران از اجرای طرح محله‌محوری بازدید کرد

۸۰ هزار مسجد در خدمت مدیریت مصرف انرژی

دولت

گروه سیاسی

رئیس جمهوری پزشکیان در بازدید میدانی از اجرای طرح حکمرانی محله‌محور و مسجدمحور در یکی از مساجد جنوب تهران حضور یافت و سخنرانی کرد. مسعود پزشکیان با اشاره به ظرفیت بالای مساجد در حکمرانی محله‌ای، اظهار کرد: «وجود ۸۰ هزار مسجد در کشور یک ظرفیت بسیار ارزشمند برای کمک به حل مشکلات جامعه با مشارکت خود مردم و همراهی بسیج است.»

او در این نشست صمیمی که با حضور رئیس سازمان بسیج مستضعفین، استاندار تهران، فرمانده سپاه محمد رسول‌الله تهران بزرگ، امام جماعت مسجد، مدیرمحله و دبیران کارگروه‌های تخصصی طرح حکمرانی محله‌محور و مسجدمحور در مسجد امام زین‌العابدین(ع) محله خلیج فارس شمالی تهران برگزار شد، با تأکید بر اینکه نمی‌توانیم و نباید نسبت به مشکلات مردم بی‌تفاوت باشیم، افزود: «اگر بتوانیم مساجد کشور را برای کمک به حل مشکلات کشور فعال کنیم، بخش زیادی از مشکلاتی که امروز در شهرها و محلات مختلف با آن مواجه هستیم، برطرف خواهد شد.»

رئیس دولت چهاردهم با بیان اینکه همه دستگاه‌ها و مراکز مرتبط اعم از فرهنگی، مذهبی و اجتماعی در ارتباط هماهنگ و منسجم باید برای شناسایی، ارائه راهکار و حل مشکلات مردم تلاش و مشارکت کنند، تصریح کرد: «اقدامات خوب و مفید انجام شده در این مسجد می‌تواند به عنوان الگو در دیگر مساجد کشور نیز اجرایی شود.»

پزشکیان با اشاره به مشکلات ایجاد شده ناشی از تحریم‌ها، محاصره اقتصادی و تهاجم نظامی دشمنان به کشورمان، اظهار کرد: «دولت به تنهایی قادر به حل همه این مشکلات نیست اما در صورتی که مردم همراهی و کمک کنند، می‌توانیم توطئه‌ها و نقشه‌های شوم دشمنان متجاوز را خنثی کنیم.»

وی با تأکید بر اینکه روحیه حاکم بر جامعه در دوران جنگ تحمیلی هشت ساله و همراهی مردم و دولت در آن مقطع، امروز هم می‌تواند چاره حل مشکلات و بحران‌های کشور باشد، افزود: «ما در دولت برای استفاده از مشارکت و همراهی مردم در طرح حکمرانی محله‌ای با محوریت مساجد، همه تلاش خود را انجام خواهیم داد.»

رئیس جمهوری با بیان اینکه باور دارم که ما هیچ چیزی از کشورهای دیگر و همسایگان خود کمتر نداریم، گفت: «باید خود را باور کنیم و برای موفقیت و حل مشکلات و غلبه بر بحران‌ها دست به دست هم داده و با وحدت و انسجام تلاش کنیم، زیرا وظیفه همه ما حل مشکلات مردم است.»

پزشکیان با اشاره به اینکه باید برای بهترین و برترین بودن کار و تلاش کنیم، گفت: «باید این باور و اعتقاد را در مردم و جوانان کشور ایجاد کنیم که می‌توانیم بهترین باشیم و با غلبه بر مشکلات و بدون توجه به دسته‌بندی‌ها و جناح بازی‌های سیاسی، دشمنان را در تحقق اهداف و نقشه‌هایشان برای ایجاد تفرقه در کشور، ناکام کنیم.»

> مساجد باید در مدیریت مصرف و تشویق مردم به صرفه‌جویی الگو باشند، دشمنان امروز به دنبال ایجاد نارضایتی در بین مردم هستند و همه ما باید دست به دست هم توطئه دشمنان را نقش بر آب کنیم

رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر ضرورت و اهمیت صرفه‌جویی و مدیریت مصرف سوخت و انرژی گفت: «با توجه به مشکلات ایجاد شده برای تولید گاز در کشور با تجاوز نظامی دشمن آمریکایی - صهیونیستی، صرفه‌جویی و مدیریت مصرف سوخت بویژه در ماه‌های سرد سال بسیار مهم و ضروری است.»

پزشکیان با بیان اینکه همه ما باید تلاش کنیم با صرفه‌جویی انرژی، برق و گاز صنایع تولیدی قطع نشود و تولید کشور آسیب نبیند، گفت: «مساجد باید در مدیریت مصرف و تشویق مردم به صرفه‌جویی الگو باشند، دشمنان امروز به دنبال ایجاد نارضایتی در بین مردم هستند و همه ما باید دست به دست هم توطئه دشمنان را نقش بر آب کنیم.»

همچنین پیش از سخنان رئیس جمهوری، رئیس سازمان بسیج مستضعفین، استاندار تهران، فرمانده سپاه محمد رسول‌الله تهران بزرگ، امام جماعت مسجد امام زین‌العابدین(ع) و مدیر و دبیران کارگروه‌های تخصصی این مسجد اعم از مشارکت مردمی و امور خیریه‌ها، امور بانوان، فرهنگی و اجتماعی، محرومیت‌زدایی و اشتغال‌زایی، ورزش و جوانان، آموزش و سلامت و امنیت عمومی پایدار، گزارشی از اقدامات انجام شده برای شناسایی و حل مشکلات مردم در راستای اجرای طرح حکمرانی محله‌ای با محوریت مساجد و با هدف اتصال توان توانمندان به نیاز نیازمندان محلات و شهرها ارائه کردند.

مسجد؛ کانون بازگشت حکمرانی به متن محله

محمد میرزایی
عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی

مسجد در منظومه اجتماعی جامعه اسلامی، همواره فراتر از یک مکان عبادی و محل برگزاری نماز، کانونی برای پیوند مردم، سازماندهی ظرفیت‌های اجتماعی و حل مسائل جامعه بوده است. از صدر اسلام که پیامبر اکرم(ص) بسیاری از امور اجتماعی و عمومی را از مسجد سامان می‌دادند تا دوران دفاع مقدس که مساجد به پایگاه اصلی سازماندهی نیروها، پشتیبانی از جبهه‌ها و بسیج کمک‌های مردمی تبدیل شدند، این نهاد مذهبی همواره نقشی اثرگذار در حیات اجتماعی کشور داشته است. از این منظر، تأکید دولت بر مسجدمحوری و محله‌محوری، حرکتی ارزشمند برای احیای یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های مردمی کشور است؛ ظرفیتی که می‌تواند در شرایط امروز نیز در حل مسائل و مواجهه با بحران‌ها نقش‌آفرینی کند.

واقعیت این است که بسیاری از مسائل و مشکلات جامعه، پیش از آنکه در سطح ملی و در ساختارهای اداری و اجرایی مطرح شوند، در متن محله‌ها شکل می‌گیرند و زندگی روزمره مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهند. از مسائل معیشتی و نیازهای خانواده‌های آسیب‌پذیر گرفته تا مشکلات بهداشتی، فرهنگی و اجتماعی، همگی نیازمند سازوکاری برای شناسایی، پیگیری و ساماندهی هستند. مسجد به واسطه ارتباط مستقیم با مردم و برخورداری از اعتماد و سرمایه اجتماعی می‌تواند چنین نقشی را برعهده بگیرد. وقتی مردم یک محله در مسجد گرد هم می‌آیند، درباره مسائل و مشکلات خود گفت‌وگو می‌کنند و برای رفع آنها به همفکری و همکاری می‌رسند، در واقع نوعی از حکمرانی مشارکتی و مبتنی بر ظرفیت‌های محلی شکل می‌گیرد؛ الگویی که می‌تواند بخشی از بار دستگاه‌های اجرایی را نیز کاهش دهد.

تجربه کمک‌رسانی به خانواده‌های نیازمند، تأمین جهیزیه برای زوج‌های جوان، ساماندهی کمک‌های مردمی و حضور داوطلبانه مردم در عرصه‌های مختلف نشان داده است که مساجد در صورت برخورداری از برنامه و مدیریت فعال، توانایی بالایی برای تبدیل همدلی اجتماعی به اقدام عملی دارند. این ظرفیت حتی در مواجهه با بحران‌های بهداشتی، اجتماعی و حوادث پیش‌بینی‌نشده نیز قابل استفاده است. مسجد می‌تواند نقطه اتصال مردم، نهادهای محلی و دستگاه‌های مسئول باشد و زمینه شناسایی سریع نیازها و سازماندهی پاسخ‌های مردمی را فراهم کند.

البته تحقق این کارکردها صرفاً با تأکید بر اهمیت مسجد امکان‌پذیر نیست. مسجد باید برنامه‌محور باشد و امام جماعت، هیأت امنا و پایگاه بسیج به‌عنوان سه رکن اصلی آن، با تقسیم مسئولیت و شناخت نیازهای محله، زمینه مشارکت اقشار مختلف بویژه جوانان را فراهم کنند. مسجد همچنین باید به تریبونی زنده برای گفت‌وگو، تبادل نظر و جهاد تبیین تبدیل شود؛ تریبونی که در آن استاد دانشگاه، دانشجو، روحانی و دیگر صاحب‌نظران بتوانند با مطالعه و شناخت مسائل روز، به پرسش‌ها و دغدغه‌های مردم پاسخ دهند. بازگشت جوانان به مسجد نیز بیش از هر چیز به همین پویایی و توانایی در پاسخگویی به نیازهای فکری و اجتماعی آنان وابسته است.

مسجدمحوری و محله‌محوری زمانی می‌توانند به الگویی مؤثر در حکمرانی تبدیل شوند که از سطح شعار فراتر بروند و با برنامه‌ریزی، تولید محتوای مناسب و پیوند مراکز علمی و پژوهشی با مساجد همراه شوند. مسجد خانه مردم است و احیای جایگاه آن به معنای احیای مشارکت مردم در اداره امور جامعه است. هرچه این نهاد بتواند ارتباط میان مردم و ساختارهای تصمیم‌گیری و اجرایی را تقویت کند، ظرفیت کشور برای حل مسائل از درون جامعه و با اتکا به سرمایه اجتماعی خود افزایش خواهد یافت.

پایه‌های یک نظام اجتماعی مستحکم و مقاوم در اندیشه پزشکیان

محمدکاظم انبارلویی
قائم‌مقام دبیرکل حزب مؤتلفه اسلامی

آقای پزشکیان از گذشته با نقش و کارکرد مساجد در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی آشنایی داشته‌اند. ایشان پیش از انقلاب، نقش مساجد را در بسیج و سازماندهی مردم و پس از پیروزی انقلاب اسلامی، کارکرد آنها را در گردآوری نیروها و پشتیبانی از جبهه‌ها مشاهده کرده‌اند. لذا به‌عنوان رئیس جمهوری کشور، می‌توانند برای بازسازی و تقویت این سازوکار از ظرفیت نهادهای علمی، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه بهره بگیرند. بویژه آنکه در عصر دیجیتال و ارتباطات قرار داریم و الگوهای سنتی مشارکت اجتماعی نیز نیازمند بازنگری و به‌روزرسانی هستند. ایشان می‌توانند با فراخوانی از اندیشمندان حوزه و دانشگاه، بویژه صاحب‌نظران علوم اجتماعی، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی و فلسفه، زمینه تدوین یک نظریه علمی و منسجم را فراهم کنند تا براساس آن، ظرفیت‌های اجتماعی مساجد احیا و به الگویی کارآمد برای سازماندهی مشارکت مردمی تبدیل شود. قطعاً اگر این حرکت بر پایه یک نظریه علمی و متناسب با اقتضائات روز شکل بگیرد، می‌تواند به تقویت مشارکت مردم و تحقق همان انسجام اجتماعی مورد تأکید آقای پزشکیان کمک شایانی کند.

برای درک اهمیت این ظرفیت، کافی است به فضای اجتماعی مسجد توجه کنیم. در مسجد، پزشک، کارگر، بقال، مکانیک و افراد دارای مشاغل و موقعیت‌های اجتماعی متفاوت در کنار یکدیگر می‌نشینند و با اقتدا به یک امام جماعت، مناسک عبادی خود را به جا می‌آورند. در واقع، مسجد کانونی است که در آن، فارغ از تفاوت‌های اقتصادی، شغلی و اجتماعی، هسته اولیه اتحاد، همبستگی و وفاق اجتماعی شکل می‌گیرد. اگر بتوانیم این الگو را در چارچوب یک نظریه اجتماعی از محدوده مسجد به سطح محله و سپس جامعه شهری و ملی گسترش دهیم، خواهیم توانست پایه‌های یک نظام اجتماعی مستحکم و مقاوم را بنا کنیم. نظامی که در برابر مشکلات اقتصادی، چالش‌های سیاسی و تهدیدهای خارجی از توان و انسجام بیشتری برخوردار باشد.

امروز نیز می‌توان جلوه‌های عینی این ظرفیت را در جامعه مشاهده کرد. در بیش از ۲۵۰ شب گذشته، مردم با محوریت و سازماندهی مساجد به خیابان‌ها و میدان‌ها آمده‌اند و در واکنش به تجاوز خارجی، حضور و همبستگی خود را به نمایش گذاشته‌اند. این همان چیزی است که از آن با عنوان «بعثت مردمی» و برانگیخته شدن مردم در برابر تجاوز خارجی یاد می‌شود. حرکتی که شکل‌گیری و نطفه اولیه آن در بستر مساجد است. ما نیز در مسجد محل خود شاهد هستیم که بلافاصله پس از نماز مغرب و عشا، نمازگزاران به نزدیک‌ترین میدان می‌روند و در مراسم پرچم‌گردانی شرکت می‌کنند.

بنابراین، اگر چنین سازوکار اجتماعی و ظرفیت سازماندهی مردمی در کشور وجود نداشت، به‌مراتب امکان مقابله با تهدیدهای خارجی و حفظ انسجام ملی دشوارتر می‌شد. به باور من، یکی از دلایل ناکامی آمریکا و رژیم صهیونیستی در تحقق اهداف خود و بلعیدن ایران، وجود همین شبکه اجتماعی ریشه‌دار و مستحکم است. به همین دلیل، توجه آقای پزشکیان به احیا، غنی‌سازی و روزآمدسازی این ظرفیت، اقدامی مهم و راهبردی است. ظرفیتی که اگر با پشتوانه نظری و علمی تقویت شود، نه‌تنها به تحکیم انسجام و مشارکت اجتماعی می‌انجامد، بلکه می‌تواند بخشی از مشکلات و مسئولیت‌های دولت را نیز با اتکا به توان مردم حل‌وفصل کند.

شورای ملی سالمندی به ریاست معاون اول رئیس جمهور، تصمیمات جدیدی از اشتغال نقره‌ای تا اصلاح قوانین بازنشستگی اتخاذ کرد

تصویب برنامه‌های جدید برای تحول در نظام حکمرانی سالمندی کشور

گزارش خبری

گروه سیاسی

در جلسه شورای ملی سالمندی که به ریاست محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور برگزار شد، برنامه‌ها و پیشنهادهای جدیدی با هدف عبور از رویکرد صرفاً حمایتی، ایجاد نظام حکمرانی نوین سالمندی، استفاده از ظرفیت اقتصادی و اجتماعی سالمندان و ارتقای رفاه و منزلت آنان بررسی و تصویب شد.

در این نشست، راه‌اندازی داشبورد ملی سالمندی، سند ملی اشتغال نقره‌ای سالمندان، ایجاد سامانه ملی منابع نقره‌ای و بسته جامع مشوق‌های مالیاتی، بیمه‌ای و سرمایه‌گذاری در اقتصاد نقره‌ای به تصویب رسید. همچنین پیش‌نویس اصلاح سند ملی سالمندی و قانون جامع سالمندی مورد بررسی قرار گرفت.

نخستین مصوبه این جلسه، راه‌اندازی «داشبورد ملی سالمندی کشور» با هدف ایجاد نظام یکپارچه پایش هوشمند و رصد وضعیت سالمندان بود. براساس این مصوبه، اطلاعات مرتبط با وضعیت سالمندان از سوی دستگاه‌های مختلف تجمیع خواهد شد تا برنامه‌ریزی در این حوزه بر پایه داده‌های دقیق و بروز انجام گیرد.

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی کشوری، مرکز آمار ایران، سازمان بهزیستی و سایر دستگاه‌های مرتبط موظف شدند اطلاعات مورد نیاز در حوزه سالمندی را در اختیار شورای ملی سالمندان قرار دهند تا زمینه راه‌اندازی این داشبورد فراهم شود.

در ادامه جلسه، «سند ملی اشتغال نقره‌ای سالمندان» با هدف بهره‌گیری از ظرفیت‌های اقتصادی، مهارتی و اجتماعی سالمندان و فراهم‌کردن زمینه تداوم فعالیت و مشارکت آنان در جامعه به تصویب رسید. دراین سند، شناسایی و طراحی مشاغل متناسب با شرایط سالمندان، حمایت از اشتغال و کارآفرینی، تداوم فعالیت اقتصادی، استفاده از تجربه بازنشستگان و تقویت مشارکت اجتماعی و رفاه آنان هدفگذاری شده است. گفتنی است که اقتصاد نقره‌ای به فعالیت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی مرتبط با نیازها، خدمات و ظرفیت‌های جمعیت سالمند اطلاق می‌شود.

مهلت دوهفته‌ای برای بررسی اصلاح سند ملی سالمندی و تدوین قانون جامع

«بسته جامع مشوق‌های مالیاتی، بیمه‌ای و سرمایه‌گذاری در اقتصاد نقره‌ای» از دیگر مصوبات شورای ملی سالمندی بود. این بسته با هدف جذب سرمایه برای توسعه خدمات مرتبط با سالمندان، گسترش خدمات مراقبت در منزل، تأمین و توسعه مراکز خدماتی و مراقبتی و افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های سالمندی به تصویب رسید. همچنین موضوع ایجاد سامانه ملی منابع نقره‌ای در مجموعه تصمیمات این نشست قرار داشت.

در ادامه، شورای ملی سالمندی در این نشست، ساماندهی و صدور مجوز مراکز ارائه خدمات و اعزام مراقب سالمند را نیز تصویب کرد. براساس این تصمیم، ضوابط احراز صلاحیت مراکز و مراقبان، آموزش و مهارت‌های حرفه‌ای، نحوه معرفی و اعزام مراقب، حقوق و مسئولیت‌های طرفین و شیوه نظارت بر عملکرد مراکز تعیین خواهد شد.

در موضوع تسهیل صدور مجوز و توسعه زیرساخت‌های دهکده‌های سالمندی نیز مقرر شد شورای ملی سالمندی با همکاری وزارت راه و شهرسازی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، پیش‌نویس لازم را تهیه کند تا در هیأت دولت مورد بررسی و تصویب قرار گیرد. همچنین مصوب شد نمایشگاه اقتصاد نقره‌ای تا پایان سال جاری با حضور فعالان این حوزه برگزار شود.

در بخش دیگری از جلسه، پیش‌نویس «اصلاح سند ملی سالمندی» و موضوع «قانون جامع سالمندی» با هدف به‌روزرسانی سیاست‌ها و ایجاد چارچوبی واحد برای اقدامات هماهنگ در حوزه سالمندی بررسی شد. براساس تصمیم اتخاذشده، دستگاه‌های مرتبط دو هفته فرصت دارند دیدگاه‌های خود را ارائه کنند تا اصلاح سند ملی سالمندی نهایی و تصویب شود و قانون جامع سالمندی نیز بر پایه این سند تهیه شود.

هدف از این اقدام، پاسخگویی مؤثرتر به تحولات جمعیتی و نیازهای جدید سالمندان و ایجاد هماهنگی بیشتر میان دستگاه‌های مسئول عنوان شد.

انتقاد عارف از اصلاحات ناکافی قوانین بازنشستگی

دراین راستا، معاون اول رئیس جمهور در ابتدای این نشست، با اشاره به تأکید آموزه‌های دینی بر احترام به سالمندان گفت: «سالمندان از گروه‌های حساس جامعه هستند و ما از نظر شرعی و اخلاقی وظیفه داریم به آنان خدمت کنیم.»

عارف با تأکید بر اینکه سالمندان فرصتی ارزشمند برای کشور به شمار می‌روند، افزود: «این افراد ۳۰ تا ۴۰ سال تجربه کاری دارند و پس از ورود به دوران سالمندی و بازنشستگی، در واقع مرحله دوم خدمت خود را آغاز می‌کنند. آنان اگرچه دیگر تکلیف اداری ندارند، اما همچنان نسبت به کشور احساس تعهد می‌کنند. وی با طرح این پرسش که آیا کشور آمادگی و برنامه‌ریزی لازم برای استفاده از این فرصت را دارد، اظهار کرد: «بازنشستگان ۳۰ تا ۴۰ سال زحمت کشیده‌اند و به نظام و مردم خدمت کرده‌اند، اما اکنون احساس می‌کنند رها شده‌اند. همچنین وعده‌هایی به آنان داده شده که محقق نشده است.»

معاون اول رئیس جمهور با اشاره به تقویت مشارکت مردم و تحقق همان انسجام اجتماعی مورد تأکید آقای پزشکیان کمک شایانی کند.

برای درک اهمیت این ظرفیت، کافی است به فضای اجتماعی مسجد توجه کنیم. در مسجد، پزشک، کارگر، بقال، مکانیک و افراد دارای مشاغل و موقعیت‌های اجتماعی متفاوت در کنار یکدیگر می‌نشینند و با اقتدا به یک امام جماعت، مناسک عبادی خود را به جا می‌آورند. در واقع، مسجد کانونی است که در آن، فارغ از تفاوت‌های اقتصادی، شغلی و اجتماعی، هسته اولیه اتحاد، همبستگی و وفاق اجتماعی شکل می‌گیرد. اگر بتوانیم این الگو را در چارچوب یک نظریه اجتماعی از محدوده مسجد به سطح محله و سپس جامعه شهری و ملی گسترش دهیم، خواهیم توانست پایه‌های یک نظام اجتماعی مستحکم و مقاوم را بنا کنیم. نظامی که در برابر مشکلات اقتصادی، چالش‌های سیاسی و تهدیدهای خارجی از توان و انسجام بیشتری برخوردار باشد.

امروز نیز می‌توان جلوه‌های عینی این ظرفیت را در جامعه مشاهده کرد. در بیش از ۲۵۰ شب گذشته، مردم با محوریت و سازماندهی مساجد به خیابان‌ها و میدان‌ها آمده‌اند و در واکنش به تجاوز خارجی، حضور و همبستگی خود را به نمایش گذاشته‌اند. این همان چیزی است که از آن با عنوان «بعثت مردمی» و برانگیخته شدن مردم در برابر تجاوز خارجی یاد می‌شود. حرکتی که شکل‌گیری و نطفه اولیه آن در بستر مساجد است. ما نیز در مسجد محل خود شاهد هستیم که بلافاصله پس از نماز مغرب و عشا، نمازگزاران به نزدیک‌ترین میدان می‌روند و در مراسم پرچم‌گردانی شرکت می‌کنند.

بنابراین، اگر چنین سازوکار اجتماعی و ظرفیت سازماندهی مردمی در کشور وجود نداشت، به‌مراتب امکان مقابله با تهدیدهای خارجی و حفظ انسجام ملی دشوارتر می‌شد. به باور من، یکی از دلایل ناکامی آمریکا و رژیم صهیونیستی در تحقق اهداف خود و بلعیدن ایران، وجود همین شبکه اجتماعی ریشه‌دار و مستحکم است. به همین دلیل، توجه آقای پزشکیان به احیا، غنی‌سازی و روزآمدسازی این ظرفیت، اقدامی مهم و راهبردی است. ظرفیتی که اگر با پشتوانه نظری و علمی تقویت شود، نه‌تنها به تحکیم انسجام و مشارکت اجتماعی می‌انجامد، بلکه می‌تواند بخشی از مشکلات و مسئولیت‌های دولت را نیز با اتکا به توان مردم حل‌وفصل کند.

معاون اول رئیس جمهور ادامه داد: «قوانین ما به دلیل جامع نبودن، فرصت بازنشستگی را به یک تهدید تبدیل کرده‌اند. بازنشسته باید مشاور امین دستگاه‌ها باشد و زندگی آرامی داشته باشد، اما به دلیل کاستی‌های قانونی و وعده‌هایی که به آنان داده شده، شاهد اعتراض بازنشستگان هستیم؛ در حالی که آنان افرادی حساس، خدمتگزار و محق هستند.»

عارف با بیان اینکه مشکلات بازنشستگان با وجود تلاش‌های انجام‌شده از سال ۱۳۷۸ همچنان پابرجاست، فقدان قانون جامع و نظام حکمرانی بازنشستگی را از عوامل اصلی تداوم این مشکلات دانست. وی تأکید کرد: «اکنون باید برای حل مشکلات سالمندان و بازنشستگان به‌صورت جدی اقدام کنیم و خود را به بودجه و منابع دولتی محدود نکنیم، بلکه از منابع عمومی و ظرفیت نهادهای مردمی نیز کمک بگیریم.»

معاون اول رئیس جمهور افزود: «باید نظام حکمرانی جامع، منطقی، معقول، ارزشمند و در شأن سالمندان ایجاد کنیم. تاکنون در این زمینه شعار داده‌ایم، اما اقدام جدی انجام نداده‌ایم. شاید تنها ۳۰ تا ۴۰ درصد وعده‌های داده‌شده به بازنشستگان محقق شده باشد.»

عارف با تأکید بر ضرورت استفاده از تجربه‌های بین‌المللی در طراحی نظام حکمرانی سالمندی گفت: «می‌توانیم از تجربیات سایر کشورها بهره بگیریم، اما این نظام نمی‌تواند وارداتی باشد.»

وی افزود: «ممکن است یک نظام بازنشستگی در کشوری دیگر کارآمد باشد، اما در ایران پاسخگوی نیازهای جامعه نباشد.»

معاون اول رئیس جمهور همچنین با اشاره به جایگاه احترام به سالمندان در فرهنگ ایرانی، این پرسش را مطرح کرد که الگوی خانه سالمندان، به‌عنوان مدلی غربی، تا چه اندازه با فرهنگ جامعه ایران سازگار است.

عارف در پایان تأکید کرد: «نظام حکمرانی سالمندی باید عزت سالمندان را حفظ کند و به‌گونه‌ای طراحی شود که افراد در دوران بازنشستگی نگران تأمین معیشت خود نباشند.»